

Közös nyelvünk a Fortran

Szeptemberben az első évesek számítástechnikai koncentrációjával kezdik az évet. Az egyhónapos koncentrált a számítástechnika egész egyetemünket érintő oktatási programjának nyitánya.

A koncentráció idején hatvannégy órában tanulják a számítástechnikát a golyók. A harminckét órai előadást ugyanennyi óraszámában szeminárium gyakorlat követi. Öt tárgykör kerül előadásra:

1. A gépműködés logikai skémája; 2. Adatok, utasítások ábrázolása; 3. Algoritmus-elemzés; 4. A programozás elemei; 5. Hard-ware. Az egyes témaköröket 8-8 órában az Informatika kutatócsoport oktatói adják elő. (A kettes és négyes témakör összevontan kerül előadásra.) A koncentráció tananyaga a Bevezetés a számítástechnikába I. címet viseli, s csupán tematikájában tér el az azonos című jegyzet tartalmától.

A számítógéppel való közelebbi ismerkedést még szeptemberben megkezdik az elsőévesek, valamennyien egy-egy órát töltenek a gépteremben,

ahol egyetemünk számítógépén kívül filmen más komputereket is láthatnak. A koncentráción szerzett ismeretéből kollokviumon számolnak be.

A félév során további heti 3 óra számítástechnikai előadást hallgatnak majd, és a Bevezetés a számítástechnikába II. tananyagát tanulják.

Félév végén kollokviumot tesznek, ahol tudásukat a már elkészült és kipróbált tesztlapokon mérik le a vizsgáztatók.

A felsőévesek közül a harmad-negyed-ötödik évfolyam hallgatói folytatják tovább a matematika tanszék vezetésével megkezdett számítástechnikai tanulmányaikat. A népgazdaság tervező-elemző szakos diákok elsősorban a numerikus és gépi módszereket, programkönyvtári eljárásokat stb. tanulják.

A harmadik évfolyam más szakjainak hallgatói Számítástechnikai gyakorlatok néven szeptemberben szintén számítástechnikai koncentráción vesznek részt.

Az ipari szak harmad-negyed-éves gazdasági szervező szakágazatos diákjai szeptemberben heti 12 órában koncentrálnak, s ez alatt lényegében az első évfolyamával azonos számítástechnikai képzést kapnak. Az eltérés a két tananyag között természetesen az adódik a közgazdasági előképzettség különbözőségéből. A szakágazat hallgatói több tananyagot és magasabb színvonalon sajátítanak el.

Képzésük célja, hogy az egyetem végeztével számítástechnikai felspecialisták legyenek.

A második évfolyamon a Bevezetés a számítástechnikába I. tananyagával ismerkednek a hallgatók, s ezzel valamennyi évfolyam — ha nem is minden szak — bekapcsolódik a számítástechnikus képzés vérkeringésébe.

Az első évfolyam a második félévben már tanulja majd a Fortran programozási nyelvet. Ez a programozási nyelv létezik legalkalmasabbnak a közgazdaság-számítástechnikusok számára. Korábban az Algol-t tartották egyetemünkön a legjobb programnyelvnek, a Fortran azonban jóval egyszerűbb, s alkalmasabb arra, hogy a közgazdasági kérdésfelvetések gépi „választ” segítségével találjuk meg.

A jövőben valamennyi közgazdász-hallgató elsajátítja a Fortran programnyelvet.

— k —

A reform negyedik évében

Interjú dr. Szabó Kálmánnal, egyetemünk rektorával

Az 1971/72-es tanévvel negyedik évébe lép az oktatási reform. Az egyetemi oktatás-nevelés egész rendszerét átfogóan alakító reformmelépésekkel való váltásának 3 éves tapasztalatairól, az elmúlt tanév értékeléséről és az idei tanév új kezdeményezéseiről, feladatairól kérdeztük meg dr. Szabó Kálmánt, egyetemünk rektorát.

Egyetemünk az 1970-71-es tanévben az új szervezeti és működési-, valamint tanulmányi- és vizsgaszabályzatokban rögzített keretek között és elvek szerint funkcionált. A kialakított intézményi rend a mindennapos vezetői, tanári és tanulási tevékenység szilárd

szólva elmondhatom, hogy a reform fokozott erőfeszítéseket kívánó éveit javulást hoztak.

A hallgatók tanulmányi- és vizsgafegyelméi valamivel kedvezőbb képet mutat, mint a korábbi években, bár visszaesések is jelentkeztek. A foglalkozásokon való megjelenés pontosságában, a vizsgajelentkezésekben voltak lazaságok, az oktatók előadói, illetve szemináriumvezetői célirányosságától, fegyelmétől és a hallgatóktól megkövetelt munkától függően.

A kielégítő tananyag-ellátottság biztosítása a gazdasági reform, a közgazdaságtudományok fejlődése, valamint a képzéskorszerűsítés hármassá követeleményének egyidejű teljesítését róta oktatóinkra. Az aránylag nagyszámú tananyag elkészülésében egy-egy tanszék lemaradása, vagy a közismereti szűk nyomdai kapacitás akadályozott. Néhány eset kivételével mégis sikerült elérnünk — pl. a házilag sokszorosított jegyzetpótló anyagokkal —, hogy a vizsgákra való felkészültést tananyaghiány nem gátolta.

Az egyetemi demokrácia mélyítésének jelentős állomása volt a testületi képviselő kiterjesztése a hallgatókra, és hatáskörük szélesítése. Bebizonyosodott, hogy a testületek komoly fórumai — részint tolmácsolói, részint alakítói — az egyetemi közvéleménynek.

A testületek munkájában mutaközző hiányosságok éppen az informátságot biztosító folyamatos és szervezett kontaktusok kialakulatlanágából eredtek. E tanévben ugyan a diákküldöttek már ráérték arra, hogy félévenként beszámoljanak tanácsnoki tevékenységükről, nem sikerült viszont megoldani, hogy a karok több képvisellel rendelkező oktatói és kutatói eleget tegyenek beszámolási kötelezettségüknek.

Az Egyetemi Tanács tanévzáró ülésén ezért javasolta a működési szabályzat módosítását, olyan értelemben, hogy a tanács tagjaiból kari csoportok legyenek alakíthatók. Ugyanakkor kezdeményeztük, hogy a képviselő kizárólagos érdeklődés szavazati joggal vehessen részt az Egyetemi Tanács munkájában az I. évfolyam vezetője, a Közgazdasági Továbbképző Intézet igazgatója, a Pécsi Tagozat vezetője, továbbá tanári részről még két, és a hallgatók részéről további egy küldött.

A jövőre nézve az elmúlt évek legfontosabb konklúziója, hogy a jogokat és kötelezettségeket minden szinten arányban tartva, az egyetemi belső viszonyok szocialista demokráziájának kiváltképp a tartalmát kell továbbfejlesztenünk. Levonva a múlt tanévi rektori beszélgetések tanulságait, s támaszkodva a társadalmi szervezetek — a párt, a KISZ, a szakszervezet — segítőkészségére, három fronton kell előbbrehaladnunk.

Új tanévi fő teendőink címszövege felsorolása is érzékelteti, hogy a képzéskorszerűsítés tovább kibontakoztatása kívánja fokozott erőfeszítéseinket. Sikerünk mércéje az, hogy hány hallgatónkba sikerül az oktatás és nevelés éveiben beoltani a hivatástudat szenvedélyét, amellyel a szakismeretükben mutatkozó „fehér foltokat” akár tanulmányaik, akár munkájuk közben bizonyosan képesek lesznek tudással kitölteni.

— ELSŐKÉNT említeném, hogy valamennyi egyetemi és kari vezetőnek szükséges rendszerebben érintkeznie közvetlenül a tanári kollektívával és diákközösségekkel.

— ELŐRELEPÉSÜNK elodázhatatlan továbbá a tanszékek, kutatócsoportok nyílt alkotói légkörének megteremtésében, a munkahelyi demokráziájának elmélyítésében.

— VÉGÜL igen fontos, hogy minden oktatónk törekedjen hallgatói társadalmi felelősség-tudatának, szocialista eszméiséggel áthatott konstruktív, öntevékeny tanulmányi és közéleti magatartásának fejlesztésére. Az új tanévvel rámkényszerülő feladatokat csak e követelmények egyidejű teljesítésével vállalhatjuk.

Több — egész egyetemünket érintő feladat — teljesítése háruul ránk.

Az új oktatási rendszer utolsó, „kifutó” évébe érkezünk. Az oktatás szerkezetét átalakításának hasznosítást máris tapasztalhatjuk, hiszen e nélkül a számítástechnikai oktatásban ránkötött kötelezettségeknek aligha tudnánk eleget tenni.

A gazdasági gyakorlat kényszerítő szükséglete a számítástechnikusok nagyszámú képzésében szerencsén találkozott lehetőségeinkkel.

— A nyelvoktatásban új szakaszhoz érkezünk, mivel csaknem teljes kapacitással belép az audióvizuális nyelvi bázis.

A képzés eszközrendszerének modernizálásán túl a nyelvtudás minőségének növelésével — esetleg több tanulót is bevonva — a szakképzés hatékonysága fokozódik.

Idegen nyelvű előadókat, szakirodalmat nagyobb számban ismerhetnek meg a hallgatók.

— Kihelyezett Pécsi Tagozatunk diákjai idén kezdik meg második évüket, s a szakosítás ezzel átmege a „tűzkeresztig”. A funkcionális szervezett szakok sikerének próbáját az újabb I. évfolyam egyetemes képzése kíséri.

— A hallgatók oktatásán túl részt vállalunk a szakértők, tudományos munkatársak postgraduális képzésében is. Megkezdjük a Közgazdasági Továbbképző Intézet helyi bázisának kiépítését. A szakértőket egyeztetve januártól kb. 10-12 félé szakképzésre lesz majd igény. Fogas kérdésnek tűnik a menagerképzés. Meg kell birkoznunk a megfelelő képzettségű és felkészült oktatógárda hiányával, majd a tananyagok készítésével.

— Külső kutatási megbízásokat hagyunk a végére, hogy ezzel mintegy bezárólag érzékeltessünk vállalt feladataink nagyságát és sokrétűségét.

A SZOCIALISTA VÁLLALAT című, a 15 éves kutatási tervben országos szinten kiemelt főirányt egyetemünk kapta!

Jelentősége annál is nagyobb, mivel a társadalomtudományok területén most első ízben kiemelt két kutatási főirány egyikét bízták ránk.

KÉKESI KATALIN

KÖSZÖNTJÜK ELSŐÉVESEINKET!

A negyedik reformévfolyam lépett be tegnap egyetemünkre, és ismét előttünk áll a szokásos nagy feladat: megkönnyíteni beilleszkedésüket az egyetemi életbe, a tanulásba és a politikai-ársadalmi munkába. KISZ-szervezetünk e segítő munkájának módszerei, formái változatlanok.

A kollégiumokban a Tanácsadó Testületek tagjai fogadták a beköltözőket, és megtörtént az első találkozás a csoportok és KISZ-instruktoraik között is.

Most az első hónap ismerkedési programjai következnek, amelyek során a csoportok ki tudják alakítani a jó közösség alapjait, el tudják tervezni évi mozgalmi munkájukat, megismerkedhetnek az egyetemmel, és megismerik azt is, kik lesznek alkalmasak KISZ-vezetőkül.

Az eddigiekhez hasonlóan idén is október közepéig zajlanak le az alapszervi és évfolyami szintű választások és megkezdődik az I. évfolyam önálló KISZ-munkája, az instruktorok és felelőseik támogatásával.

Szintén az eddigiekhez hasonlóan igyekszünk segíteni a szakokról való tájékozódást, a szakosítási jellemzők elkészítését, és részt vesz a KISZ magában az év végi szakosításban.

Nem célunk részletesen beszélni minderről, hiszen az elsőévesek szóban is tájékoztatást kaptak, és KISZ-szervezetünk Működési Rendjének így sokszorosított változatát is — végre — sikerült eljuttatnunk hozzájuk. Így a lehetőségek, formák ismertek. A feladat és cél az, hogy ezeket a formákat az eddigieknél is jobban töltsük ki tartalommal. Sok területen jobb munkát kíván ez az instruktoroktól, a kari felelősöktől, tőlem is: jobban kell előkészíteni a választásokat, még jobban segíteni a beinduló új vezetőséget és felhasználni még több lehetőséget az I. évfolyam politikai aktivitásának, mozgalmi tevékenységének élénkítésére.

De természetesen mindez nem megy az I. évfolyam nélkül!

Kell, hogy ők maguk is akarják a színvonalas, jó mozgalmi munkát, a bírálatok mellett ötletekkel is segítsék a mi munkánkat, és mind a választásokon, mind egyéb döntések során felelősséggel, éretten foglaljanak állást.

És újdonság az eddigiekhez képest: Egyrészt az idén már érezhető a pártkongresszus hatása, több az eddigénél az elsőéves párttag.

A pártszervezet szeretettel és érdeklődéssel várja őket — bízom benne, hogy az I. évfolyam politikai munkáját nagyban fogják segíteni.

A másik az, hogy megkezdik tanulmányaikat az első Stúdium Generálások.

Nem szeretnénk, ha a többi elsőéves mostohábbnak érezné magát, de azt hiszem, érthető, hogy akik egy kicsit a mi KISZ-szervezetünk segítségével is jutottak el az egyetemi felvételig, azoknak a sorsa továbbra is különösen érdekes számunkra. Nem szabad elfelejtenünk: csak az első nagy lépésen jutottak túl, és most külön is figyelniük kell, hogy továbbra is minden segítséget megkapjanak a helytálláshoz.

Talán elég is ennyi bevezetőül. Most sem lesz kevés és könnyű az első évfolyam munkája, de talán a tapasztalatok felhasználásával sikerül az eddigieknél jobban dolgozni.

Szeretettel köszöntjük az új elsőéveseket egyetemünkön és KISZ-szervezetünkben, számítnak rájuk és bízunk bennük. Jó munkát valamennyiünknek!

Domány András,
KISZ-Biz. I. évfolyam felelőse

MEGHÍVÓ

ÜNNEPI NYILVÁNOS TANÁCSULÉS KERETÉBEN SZEPTEMBER 4-ÉN, SZOMBATON DÉLELŐTT 10 ÓRAKOR AZ AULÁBAN:

— TANÉVNYITÓ
— NYELVI LABORÁTORIUMOK ÁTADÁSA
VÁRJUK TANÁRAINKAT, HALLGATÓINKAT, VALAMENNYI DOLGOZÓNKAT!

Szabó Károly

Aranydiplomások

Doktoravatás és Aranydiploma átadása szerepelt a június 28-i ünnepélyes egyetemi tanácsülés napirendjén. A magyarországi közgazdászok történetében most első ízben került sor Aranydiploma átadására. A Keleti Kereskedelmi Akadémia és Kereskedelmi Főiskola 1920–21-ben végzett 15 hallgatójának dr. Szabó Kálmán, egyetemünk rektora nyújtotta át az Aranydiplomát.

Ferenc Mendelné, Újlaki Agnes, dr. Bánáti Ottó, Frey Mihály, dr. Gyertyánfy Olivér, dr. Liptay István, dr. Nagy Andor, Noszlopi Tivadar, dr. Sáska Sándor, Schibinger Géza, dr. Schmelzer József, dr. Szacsavay Ferenc, Wittinghoff Béla, Borbás Pál, és dr. Nagymarjay István kitüntettek nevében dr. Sáska Sándor mondott köszönetet.

Ezután hét kandidátus — Fahmi Dzsahangir, Horváth Iván, Kis Sebestyén, Körösi József, Pohner János, Szántó Lajos és Tóth József — valamint 105 doktori címet szerzett közgazdász avatásával zárult az ünnepség.

Jerevántól nem messze

Július 9-én a forró budapesti nyárból az esős moszkvai „őszbe” érkezünk. A jereváni gép indulásáig mindössze 1 órányi moszkvai sétára futotta időnk, a borig ázás-hoz persze ez is tökéletesen elég volt. Este 8 órakor indult gépünk a Kaukázus felé és igazán jól esett a felszolgált forró tea. Kellemes utazás után, éjfél körül érkezünk Jerevánba. (Jerevánban Budapesthez képest +3 óra időeltolódás van.) Igazi mediterrán éjszakába csöppentünk (+24 °C). A repülőtéren némi

nehézségünk támadt, ugyanis sikerült Moszkvában felejtünk egyik társunk bőröndjét. Utazásunk ezzel még nem zárult le, hiszen — akkor még nem tudtuk — mintegy 3 óras autóbuszút állt előttünk.

A repülőtérről egyenesen, illetve a serpentin kács-karingós vonalát követve a Szeran-tó melletti táborba utaztunk. A tábor maga alig 85 km-re van Jerevántól, de a szintkülönbség kb. 1000 m.

Sajnos a táj szépségeit igazán nem élvezhettük ki, hiszen éjszaka, illetve kora hajnal volt, másrészt a kb. 24 órás utazás Budapesttől Szovanyig, eléggé fárasztó volt.

Maga a tábor mintegy 2000 m-rel a tengerszint felett helyezkedik el, közvetlenül a tó partján, mely méreteit tekintve kb. a Balaton háromszorosa, hőmérsékletét tekintve pedig jó 10 °C-kal hidegebb. Újdonsült örmény barátom egy liter bort ajánlott fel, ha megfürdök azonnal a tóban. A lényeg az, hogy nem kellett a bort kifizetnie. Csak sokára merészkedtem a vízbe...

A tábor két félig kész kétemeletes kőházból állott. Az egyikben akkor már két hete NDK fiatalok laktak, akik valamennyien a Jereváni Állami Egyetem matematika szakos hallgatói. A másik épületben örmény barátaink és mi nyertünk elhelyezést. Egyszerű körülmények között, viszonylag gyorsan, kellemesen félkomfortot sikerült teremtenünk. Maga a táj elképzeltetlennél kopár. Soha hasonló addig nem láttam. Amerre a szem ellátott sehol egyetlen fa sem volt.

Első programunk — egy hegymászás volt. Hamar kiütközött, hogy azért kétezer méter az 2000 m, és bizony a levezető elég ritka.

Jó néhányan vissza is fordultunk, de néhány bátrabb végig járta a környező hegyeket — ami még így utólag visszagondolva — sem tűnik könnyű feladatnak.

Másnap, vasárnap kipróbáltuk a „strandot”. A nap forrón tűzött, a szél hevesen fújt, a víz jéghideg volt, de végül is később megszoktuk. Házigazdánk már ekkor figyelmeztetett, hogy ne tartózkodjunk sokáig a napon, mert csúnya égést szenvedhetünk. Ekkor még elképzelni sem tudtuk, hogy milyen is az igazi leégés. Nemsokára valamennyiünknek része lett benne. Sem olaj, sem krém nem használt, bőrünk egyre száradt, égett és lassan, de biztosan hámlott. Az új réteg azonnal leégett és hámlott.

A hétfővel eljött az első munkanap is. Nem éppen könnyű munkát kaptunk. Nagy dobokról keskeny árkokba kábeleket fektettünk. Természetesen a kátrány elleni

védekezés érdekében kesztyűt és munkaruhát kaptunk. Itt, munka közben vált csak igazán kibíráhatatlanná a nap tüze. Nem csoda, hogy már a második, harmadik napon — a házigazdák nem kis meglepetésére — sapkákból, trikókból készült fej- és nyakvédős, turbános, fezes „arabok” jelentek meg a munkahelyen. Általában napi 7 órát dolgoztunk, gyakori megszakításokkal, hiszen nem könnyű dolog 1000–1500 m kábelt hőszigetben kihúzni.

A korrektség úgy kívánja, hogy e helyütt is leszögezzem:

a lányok teljes egészében ugyanazt a munkát, ugyanolyan ütemben végezték mint a fiúk. Nem kis dolog!

Az első időkben nem tudtuk kondíciókat tartani, hiszen a menü számunkra enyhén szólva szokatlan volt. Legtöbbször kenyéret, fódormentás sajtot és paradicsomot fogyasztottunk. Változatossággal felváltott, vagy birkahúst. Az első igazán ízletes falatot az utolsó kábelhúzási napon ettünk. Munkavezető mérnökünk felvágottat, vodkát, saslikot hozott. Ragyogó, igazi, fűszeres örmény saslik volt.

Másnap újabb 5–600 m-t autózunk felfelé úttalan utakon és valahol egy hegytető közelében burgonya gyomirtással foglalkoztunk. Ott fent szokatlanul hideg, éles szél fújt. Szerencsére csak egy napos munka volt. Estére táborunkba látogatott későbbi munkahelyünk két vezetője. Reggel már új helyen kezdtünk. Mintegy fél órai autót vezetett Szemjonovka nevű községbe, ahol az iskola építkezésén dolgoztunk. Később megtudtuk, hogy a falut 4 nemzetiség lakja: kurdok, azerbajdzsánok, oroszok és örmények.

Több munkacsoportra oszolván különböző munkákat végeztünk. Egy csoport betonozott, mások kőveket rakodtak teherautóra, megint mások földmunkát végeztek. A munka bár nem volt könnyű, mégis valamennyien megvoltunk vele elégedve, feltétlenül jobbnak tartottuk mint a burgonya gyomlálást.

Az építkezés egészen sajátos stílusú volt.

Örményországban, kopár hegyekben — vulkáni eredetű kő miatt — bőven található tufa. A viszonylag könnyű kőzet igen alkalmas építkezésre és csiszolt darabjai pedig burkolóanyagok. Egész Örményországban jellegzetes vörös és sárga kőekből emelt épületek állnak.

Többségük tetszett, bár furcsának éreztem stílusukat. (Következő számunkban folytatjuk.)

Dénes Iván

Igaz történetek a felvételiiről anno 1971...

JÚLIUS 6-A, A FELVÉTELI VIZSGÁK UTOLSÓ NAPJA. Feketezakós fiúk, fehérblúzos lányok ülnek a padokon, a székeken, sőt a folyosókon egyedül vagy párosával. Furcsa érzés! En most fejeztem be az egyemet — ök most szeretnék elkezdni. Visszagondolok „annak a napnak” az izgalmaira, s nagyon drukkolok nekik.

Úgy látom, a 242-es szoba előtt legnagyobb a csoportosulás. Megkérdezem az egyik kislányt, melyik iskolából jött:

— A Radnóti gimnáziumból. Hát te?

Kicsit zavarban vagyok:

...En innen a közgázról. Most voltam negyedéves... A KÖZGAZDÁSZ szerkesztőségéből...

— Nehéz az egyetem? Érdekes? Szeretted? Sokat kell tanulni? Mit gondolsz, ha négy példa jó, meg a tesztek, akkor...

Próbálok sorban válaszolni a rámháruló kérdésekre. Végül egyik srác nevetni kezd a szerepcserén:

— Tulajdonképpen mit gondoltok? Ő az újságíró, és ti faggatjátok?

TÓTH MARIÁVAL BESZÉLGETÜNK ELŐSZÖR. Miskolcon érettségizett, egy évig könyvelőként dolgozott. A kereskedelem érdekli. Először jelentkezik egyetemre. Történelemből a kapitalizmussal kapcsolatos kérdést szeretne húzni... Nem, nincs konkrét elképzelése arról, mit csinál egy közgazdász... Ha nem veszik fel, dolgozik tovább és jövőre újból próbálkozik.

Török Erzsike az Eötvös gimnáziumba járt. Édesapja is közgazdász.

— En valószínű piackutató leszek — ha felvesznek. Az is lehet, hogy üzletkötő. Esetleg népgazdaság-tervezéssel foglalkozom majd...

Nyugodt, mosolygós. Mellette ül három osztálytársa a gimiből. Ők nem felvételiznek. Csak Erzsikét kísérték el.

A VIZSGABIZOTTSÁG ELNÖKE GYURKÓ LAJOS ELVTÁRS. Ő felvételiztet mategéből. Pál Magda elvtársnő történelemből. Nyers Rezső pályaválasztási kérdéseket tesz fel, Gedeon Péter a KISZ-bizottság képviselője.

9 óra óta vizsgáztatnak. Türelmesek, barátságosak mind a négyen. Igyekeznek a felelő feszültséget feloldani, a hangulatot közvetlené tenni.

Mari és Erzsike mindketten megjelöltek, (11 és 16 pontot kaptak.)

A következő Török Katalin. Kipirult, tördeli a kezét, láthatóan ideges.

— Mit szokott olvasni? — teszi fel az első kérdést Pál elvtárs.

— Németh Lászlót szeretem a legjobban. Az Irgalmat, a Bünt, a Gyászt...

— Milyen mozgalomhoz tartozott Németh László?

Kati nem tud válaszolni. (Nem ő tehet róla. A középszintű irodalom- és történelemoktatás.)

Ezután már folyamatosan beszél Károly Róbert gazdaságpolitikájáról, az 1917-es forradalomról, a sinus 30 fokról, a cosinus tételéről. Szabatosan felvázolja a NEP irányelveit. Válaszai tömörek, lényegre törők.

— Mi a koncessió? — hangzik az utolsó kérdés.

— Nem tudom — ... — felugrik és kirohan a tereméből.

1 óra után kezdenek a vizsgáztatók is elfáradni. Mindnyáján örülünk a jó erős feketének.

Egyetlen kérdést teszek fel Gyurkó elvtársnak.

— Használhatók-e a KISZ-véleményezések? Változtak-e valamit tavaly óta?

— Semmit. Ezek a véleményezések nemcsak a diákok, hanem a KISZ-szervezeteket is jellemzik. A tanári és a KISZ-állásfoglalások között nincs eltérés.

Néhány csemegével viszont szolgálhatnak: „Apja szellemi dolgozó, anyja pedagógus”.

„A KISZ-munkában aktívan részt vett. Ő szervezte meg az osztálykiállítását.”

MIELŐTT A VIZSGÁZÓT BEHÍVÁK, felolvassák a jellemzéseket. Tökés Józsefről azt írja osztályfőnöke, hogy szabad ideje nagy részét kosárlabdázással, s külpolitikai hírek olvasásával tölti.

Mosolygunk, az utóbbit senki sem veszi komolyan. Jóska még le sem ül, máris faggatják, milyen újságokat szokott olvasni.

— Magyarországot, Népszabadságot, Ludas Matyit, Fülelt.

Aztán kiderül, hogy otthonos a külpolitika valamennyi kérdésében. Angéla Davisről, a vietnami háborúról, Kína hatalmi törekvéseiről, Kína és a Szovjetunió, Kína és az ENSZ kapcsolatáról, a közel-keleti helyzetről egyaránt.

— Miért akar agrárszakos lenni? — érdekli Kati Nyers Rezső.

— Apám katonatiszt. Állandóan vándoroltunk. Szeretnék tsz-ben vagy állami gazdaságban dolgozni. Letelepenni, közösséget kialakítani, amitől többé nem kell elszakadnom...

UDVÁRDI ÉVA AZ EGYETLEN A MAI NAPON, akinek a matematika írásbelije 4-esre sikerült.

Kicsit bizonytalan, kicsit ideges (pedig már szóbeli előtt 14 pontja van.)

Elég jól válaszoltat történelemből, de bevállja, hogy a matek a kedvence. Öröm hallgatni a feleletét. Ő a mai napon a legjobb felvételiző. Megvár, amíg összeszámolják a pontjait (18-at). Gyorsan elbúcsúzom a bizottságtól, s utána eredek. Még itt áll az ajtó előtt.

Úgy érzem, közepesen sikerült a vizsgám. A matek írásbelim, azt hiszem, gyenge... Tudod, inkább alkalmazni tudom a szabályokat, bevágni kevésbé... Azért jelentkeztem ide, mert olvastam a Közgazdászban, hogy itt elsőtől oktatni fogják a számítástecnikát... Csak az írásbelim sikerült volna jobban... Ha nem vesznék fel, majd valamilyen állás után nézek... En tudom, hogy erre nem lesz szükség. 18 ponttal! Sajnos, nem mondhatom meg neki! Szeretném látni az arcát, amikor kézbe veszi az értesítést. Felvettük!

ERDÉSZ GABRIELLA

Belső monológ felvételi idején

N a végre! Ez az! Hogy fogom én kiismerni magamat ebben a labirintusban — na persze, ha felvesznek. Szent ég, ezek mind ide várnak?!

Hát persze, hogy elkezdtek — de ellenszenvem ez a kis dagi, nem is tőle kérdeztem. Gondoltam, hisz legalább egy félórát kóvályogtam, amíg ide találtam. No hiszen így is marad. Éppen elég időm idegeskedni. A gyomrom! Teljesen kész van! Csak tudnám, minek izgulok ennyire. Legfeljebb nem vesznék fel. Az hiányzik! Apa bele is hál! Hallgathatnám, hogy micsoda szegény, hogy éppen az ő gyerekeit, hogy ennyire nem vagyok képes. Azt hiszi, olyan könnyen megy ez. Ráadásul fogalmam sincs, mit kezdek akkor. Á, erre jobb nem is gondolni.

De sokáig van benn az a srác. Mi a csudát tudnak ennyi ideig kérdezni. Egyébként az a legszörnyűbb az egészben, hogy az embernek fogalma sincs, mit fognak kérdezni tőle. Az érettségim legalább tudtuk, hogy mik a tételek. Persze ott is majd hanyatt vágódtam, amikor kihúztam matekból azt a szörnyű tételt, és semmi sem jutott eszembe hirtelen. De az más volt. Elég volt a jó öreg Károly bácsira nézni, hogy megnyugodjak. Aztán ment...

Végre! Kijött... Micsoda nagyképu alak, ezt én is tudtam volna. ...Nahát ez se nehéz. Ajja, ez már rásehebb. Megőrjít ez a kis dagi, hogy állandóan közbekotyog, semmit sem lehet érteni tőle. Ezt meg kell kérdeznom valakitől. Az a szemüveges srác olyan okosképu nekem látszik...

...Ja persze. Tudom már. Tényleg okos ez a szemüveges. Jó lett volna nekem is jánni arra az előkészítőre, de hát nálunk ki se hirdették, hogy ilyen is van... Már nemsokára én következem. Hú, a gyomrom! Csak tudnám, mire értékelték az írásbelimet.

Hát ami azt a pályaválasztási felvételt illeti! Különösen a második része. Volt ott egy pár olyan kérdés! Kutya legyek, ha egy frissen ért egyének ezt tudni kell...

M ost ezután tényleg én következem. A nem is megyek oda, tőlem már úgy sem azt fogják kérdezni. Már megint dagadt képű barátom viszi a primet. És micsoda épületes számárságokat mond!... Persze, hogy nem úgy kell megoldani. ...Na tessék, még majdnem megsértődött, hogy nem neki van igaza. Pedig jól mondtam. A többiek is helyesleltek. Jaj, de jó ennek a lánynak, hogy már túl van rajta. Csak lennék már én is kész, nem bánom, akár-hogy is. De ha azt kérdezik tőlem...

Jaj, hol a bizonyítványom, én jövők...

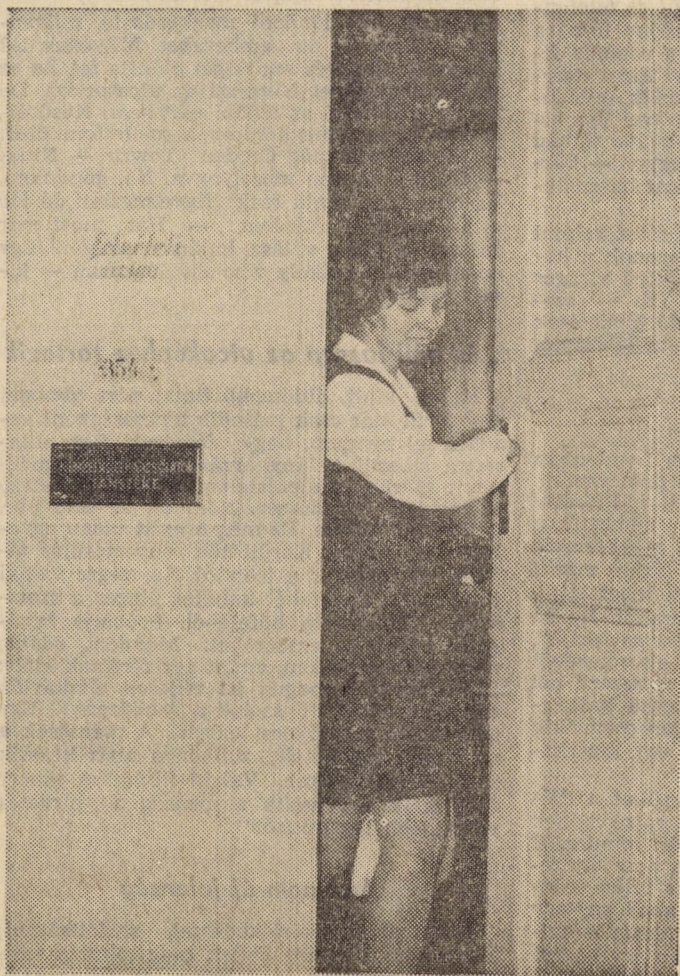
De sokan vannak! Azt hiszi ez a mórda képű, ha megereszti egy kényszeri gyort, attól mindjárt nyájas lesz. Milyen sokáig totóznak, mondanák már inkább a kérdéseket. Na ezt tudom... Szent ég, hogy is van? Jutna már eszembe, hát tudom... Rendese ez a matekos, hogy segített egy kicsit...

Na a matekon túlva-gyunk. Ettől félttem a legjobban. Remélem, a törti sem lesz rásehebb. Ő hát ez könnyű... Milyen összefüggések?! Nem értem. Honnan tudjam én, hogy ő milyen összefüggésekre gondol... Aha, persze... Nem is olyan mórda ez a fej.

Nem igaz! Túl vagyok rajta! Nem is volt olyan szörnyű. Csak tudnám, hány pontot kaptam. Majd értesítenek! Persze! De éppen ez a várakozás a legszörnyűbb. És ha mégsem vesznék fel?!

— Ne izguljatok, állati rendese! Törőből azt kérdezték, hogy...

— nak —

A fapapucsok országában

I. RÉSZ

A Hollandia nevezetességeiről érdeklődők válaszul a következő felsorolást szokták kapni: tulipán, szélmalom, fapapucs, tejtermékek, Júlia királynő, Rembrandt, Van Gogh és a néhány éve érdekességé vált hippik.

Ennyit mindnyájan tudunk, amikor az Egyetemi Néptáncsoporttal tiznapos turnéra kelünk útra Németalföldre. Kíváncsian várunk, miképpen fedi föl magát, s igazolja főnti hírességeit; hogyan fogad bennünket és művészetünket ez a nyugat-európai kis ország, amely a világháború óta alig-alig fogadta szőnjébe, nyugalmába a keleti kultúra küldötteit.

Kezdjük hát mindjárt az amszterdami hippikkel. A velük való megismerkedés tudniillik se különösebb időt, se energiát nem vett igénybe. Szállásunk, a Hotel Cook ifjúsági szálló a város legszebb parkja mellett helyezkedik el. Azt pedig, a Vondel parkot, a városba való betörésük óta, mint otthonukat uralják a hosszúhajú virágszerelmesei. Hogy télen hová tűnnek, pontosan nem tudni, — talán hazamennek Amerikába, Angliába, vagy Svédországba, mert döntő többségük onnan való, nem a kényelemszerető hollandok közül, — de az első nyári napsugártól az utolsóig ott élnek — tengődnek — szeretkeznek, unatkoznak, vagy ahogy ők mondják meditálnak a park szép pázsitján, töpartjain hálószátkban, pokrócon, vagy anélkül, ruhában vagy „ritkább” öltözékben, többnyire csoportosan, vagy legalábbis kettesben. Szőrösök és tisztátalanok, de szabadok és saját törvényeik szerint élők, — bár nem is igen kerülnek más fajta törvényközelbe. És ropant békésnek mutatkoznak.

Ha nem ez jószerivel inkább csak a nappalokra vonatkozik. Ugyanis már az első napon felhívták figyelmünket arra, hogy férfiak éjjel magányosan ne nagyon kószáljanak a parkban.

„Talán magányos nőket akart mondani?” érvelt valamelyikünk.

— Dehogyan. A nőket ott sok meglepetés nem érheti. Viszont a park tele van homoszexuális férfiakkal.

Nem levén kíváncsiak, nem a kései órákban léptünk be a hippiterritóriumba. Am azt, távolabbról is észrevettük, hogy a kábítószereknek éjjelnappal áldoztak. Mondják is, hogy ettől néha megvadul egy-néhány közülük, s olyankor fölbolydul az egész park.

Am különöck még köztük is vannak. Láttunk egy fiatal embert, aki egész álló nap feküdt a pokrócon és — olvastott. A trikójára nagy piros betűkkel rá volt öltve: Crazy (őrült). Úgy látszik azt remélte; így megbocsájtják a többiek neki, hogy a semmittevésnek ezt a „különös” és köznap értelemben szórakoztató formáját választotta.

Ezek a fiatalok többnyire nem szegények, nem pénztelenek, sőt inkább „igen jól vannak elerestve”. Otthonról kapják állandóan az utánpótlást, vagy eleve hoztak magukkal eleget. S a kisebbség? Aki nem akar kéregetni, (amit ők természetesen nem a szó hétköznapi, koldus-értelmében használnak), az dolgozni állhat. Reggel beadja a háló- és háztáskáját a megőrzőbe és alkalmi munkát vállal, amely azért mindig akad a nagy költő környékén. Beszéltünk egy Vietnámban szolgált katonával is, aki — miközben hasissal kínló bennünket — köpött egyet, megmutatta a golyóütöt sebhelyét és nevetve megkérdezte: voltunk-e már valaha háborúban. S hogy a fejünket csóváltuk, elkomorodott és azt mondta — szinte summázva az amszterdami hippikről alkotott néhány napos képet — „Békét szeretnénk mi. Csak azt nem tudjuk, hogy mit és hogyan.”

A főváros egyébként a főtéri nagy emlékművet éjjel-nappal körülülők hippikkel együtt megnyerő és barátságos. Turisták és másfajta idegenek lepik el az utcákat és a boltokat, elsősorban persze

a régi városrészben. (Voltunk olyan öreg templomban is, amelyben a hippik tyúkfarmot tartottak.) Ezt a területet ész-szevissza szaggatják a csatornák, kisebb nagyobb kanáliságak. Nagy, piros villamosok szaladnak a szűk, poros utcákon, ahol bábeli a nyelvzavar, de legalább angolul mindenki beszél, s ha akarózik, szót érthet a látogató bárkivel. Egyvalamit nem éreztem ki (s ez nagy hiányjelként megmaradt bennem) se a város porából, se levegőjéből. A kultúra szagát. S itt elsősorban az élő kultúrára gondolok. Legalábbis ebben a városrészben nem. Mert akarva-akaratlan gyémántkiállításba botlik a látogató, de színházba aligha (legfeljebb pornószínházba). A könyvesboltban keresni kell a sex és a ponyva között a tiszta irodalom példányait. S az egyetlen „Love Story”-t kivéve — amit egyébként csak mint irodalmi best-sellert és filmérdekességet sorolok a kultúra viládjába — nem találkoztunk sex- és pornófilmekkel kívül mással.) Még a „Robin Hood” „módosított” változata is pikáns felüldülés volt a többi filmhez képest.)

A szórakozni vágyót szívesen látják tehát a zugmozik és zugszínházak, a parányi kávéházak, bárók és klubok maximum öt-tíz vendéggel. Vagy akár a drágább mulatók, mint például, a Moulin Rouge, ahol a budapesti At-lasz zenekar szolgáltatja a más-sor zenei részét, egyébként igen jól. A program „próza-ibb” részeiben pedig pl. két igen csinos táncosnó vetkőzik. Ennek a számnak egyetlen érdekessége az, hogy csak nagyon gondos szemlélés után derül ki, hogy az egyik hölgy — a csinosabbik — tulajdonképpen férfi, kézzel fogható bizonyítékokkal. A másorban egyébként majmok és gyerekek is fellépnek, s a nagypénzű idegen még sok más különlegességgel is találkozhat akár izlése szerint is. Amit az idegei, vagy a gyomra elvisel.

Bakonyi Péter

... Mi is megjöttünk! — E számunk összes felvételeit BAJUSZ KÁROLY és FRIEDMANN KÁROLY készítették

KRÉTÁTÓL AZ OKTATÓGÉPIG

Manapság egyre többen beszélnek a pedagógia forradalmáról, a hagyományos pedagógia hatásfokának elégtelenségéről, az iskola korszerűsítésének szükségességéről. Világmeretekben is egyre nagyobb apparátus foglalkozik a pedagógiai munka elméleti és gyakorlati kérdéseivel. E kimutatások eredményeképpen kialakultak a modern pedagógia különböző formái: a programozott oktatás, feladatlapok alkalmazása, audiovizuális technika bevezetése, oktatógépek stb., az oktatás azonban ma is általában a hagyományos keretek között folyik. Ennek számos oka van, a legnagyobb probléma az, hogy még nem sikerült kidolgozni a korszerű pedagógia egységes koncepcióját.

Ennek érdekében négy évvel ezelőtt létrehozták a közgazdasági tárgyak oktatásának korszerűsítésével foglalkozó nemzetközi kutatócsoportot. E kutatócsoportban cseh, lengyel, német, román, magyar közgazdászpedagógusok vesznek részt. E kutatócsoport évente tart konferenciát, az idén a magyar fél volt a házigazda.

Igy került megrendezésre augusztus 26—28 között négy ország harminc küldötte részvételével a Makarenko utcai kollégium színháztermében a közgazdász-pedagógusok nemzetközi konferenciája. A konferencia szervezője dr. Balázs Béla volt, aki egyben az egyetemünkön működő oktatás kibernetikai kutató csoport vezetője.

A konferencián 16 referátum hangzott el. E beszámoló a pedagógia kérdéseivel, a közgazdász-képzéssel, közgazdasági tárgyak oktatásának legújabb módszereivel, a programozott oktatás és az úgynevezett vegyesformájú oktatás problémáival foglalkoztak. A sok érdekes beszámoló közül talán emeljük ki Megyeri professzor a modern programozási rendszerű vizsgáztatás módszereiről tartott referátumát, amely módszereket az ipargazdaságtan tanszékén már három éve alkalmaznak. Brüder német kutató a személyiség elemzés és értékelés NDK-beli tapasztalatairól tartott előadást. Kerék-

gyártó Györgyné a korszerű statisztikai vizsgáztatás tapasztalatairól számolt be. Az utolsó napon dr. Balázs Béla az audiovizuális technika alkalmazásáról tartott előadást. Mint elmondotta a modern audiovizuális technika alkalmazása kiszélesítésének olyan mértékűnek kell lennie, hogy az oktatási intézményekben olyan természetesnek és szükségesnek tekintsék ezeket mint jelenleg a krétát vagy a falitáblát.

A korszerű oktatásban nélkülözhetetlenné válik a távvezérléssel működő dia- és filmvetítő, a kazettás magneto-fonok alkalmazása, elsősorban a nyelvoktatás céljaira különböző területeken oktatógépek és nyelvi laboratóriumok felhasználása és speciális feladatok megoldására a képmagnó és a zárláncú televízió bekapcsolása az oktatási feladatok megoldásába, hogy csak a legfontosabbakat említsük.

A következő konferenciára 1972 szeptemberében Prágában lesz megtartva.

Egerszegi Csaba

...Innen nem látszanak az emberek

Lábunk alatt a világ legnagyobb városa. A rózsaszín kabátos kezelő a megszokottság unalmával nyomta meg a 33. emelet gombját miután bezúfolódtunk a liftbe. No, persze 20 pennyt le kellett szurkolnunk — diák-kedvezmény nincs. A látogatóknak fenntartott üveges körfolyosóról lenyűgöző látványban van részünk: „meddig a szem ellát” London házrengetege. Innen a St. Paul székesegyház monstruma kis épületek tünik, s az új business-központok, égig érő beton- és üvegepületek között nehéz megtalálni Nelson 50 méteres oszlopát. London legmagasabb épületében, a Post Office Towerben vagyunk. Fölöttünk még négy emelet a rádió- és telefonberendezéseknek; s a tetőn állandóan forog a radar és villog egy piros lámpa a repülőket figyelmeztetésére. Lent egy utcányi kirakatsorban kiállítást láthattunk a hírközlés fejlődéséről; Beil első szerkezetétől a tv-vel kombinált rádiótelefonokig. S akinek kedve támad egy automatától — kivételesen ingyen — bármit meg tudhat a mai telefonhálózat használatáról.

Innen látszik az egész London, mint valami óriási korong. De innen nem látszanak a korongot kitöltő molekulák. A gyönyörű virágos parkok, zsúfolt, csillogó üzletek. És — szemetes utcák, a villogó, hivalkodó hirdetések mögötti üzleti világ. És innen nem látszanak az emberek.

Utcakép...

Bármily furcsának hangzik is, Londonban igen nehéz eredeti angolokkal megismerkedni. Azt mondják, ha valaki megáll a Picadilly Circus közepén a világ minden nemzetéhez tartozó ember elvonul előtte. Ez a sokféleség azonnal szembetűnő az utcákon. Indiai szarít, turbánt viselőket éppoly gyakran lehet látni, mint esernyős, keménykalapos urakat. De az utcai divat uralója a fiatalok „formaruhája”, mely a leghetetlenebb darabok egyvelegéből áll. Elöl szinte teljesen nyitott, rácsszerű női mellénytől nyakig begombolt, ócska katonaruháig; érdekes saruktól órmóttan csizmákig minden fellelhető itt, akárcsak egy maszkabálban.

Rengeteg a fiatal. Kedvenc terüket a délutáni órákban úgy lepik el, mint rajzó méhek a kiszemelt faágat. A mozik előtt mindenütt lehetetlenül hosszú sorok állnak, s az öltözetek és viselkedés össze-visszasága talán érdekesebb egy kabarénál. Mindig akad egy-egy gitáros, aki a közönséget szórakoztatja — miközben társa pénzt gyűjt. A minap egy hosszú szőke hajú fiú gitározott lábára kötött mad-

Koncz Gábor:

Londoni levelezőlapok

zag segítségével a hátára szerelt dobót püfölte, s hogy virtuózitása teljes legyen, időnként egy sípon is fújta a dallamot. Időközben egy meglehetősen öreg, leírhatatlanul vegyes öltözötű hölgy vonult el énekelve a sor mellett, bordó táblát tartva feje fölé: „Vissza akarom állítani az igazi szerelmet”.

Egyszer egy londoni megkérdezte, milyenek találom itt az embereket. Milyenek is? Van aki odajön és segítséget ajánlja fel, ha az ember a térképet böngezi az utcákon. De nem egyedülálló az alábbi eset sem: Késő éjszakai buszon megkérdeztem a mellettem ülőt: — Messze van még Carden Town? — Nincs — feleli kedvesen mosolyogva. No, gondolom, ha odaérünk, majd csak figyelmeztet. Jó idő elteltével újra kértem — Hát most már messze — jön a válasz, kaján mosollyal. (Egy sokat hallott székely vice a valóságban — kicsit odébb.)

...és ami lassan az utcaképhez tartozik

Kapu alatt, dülöngélő fiatal párt támogat egy férfi. Már csak második lehetőségként vetődik fel bennem, hogy részegek. Egy pillanatra sikerül a lány arcát közelről megnéz-nem: szürke, kifejezéstartalan, szürkén révedező szemekkel. Kábítószerek. Nem ők az első pár, akiket így láttam. Ez még a nyílt utcán egyelőre új jelenség. Körülöttük csoportosulás támad. Mi ilyenkor a teendő? Na, végre valaki intézkedik. Egy fehér-kabátos pincér a szomszédos játéktér befűgéből. Próbálja taszigálni odébb az embereket. Mondom, odébb, mert közben hallok, amint egy férfinak kiált: „Felháborított, maguk itt teljesen eltakarják ezt a hirdetést itt, szólok a rendőrnek!” Egy arra menő mentőkocsi megáll. A mentősök a nő karját tapogatják, zubbonya alatt keresik a tűt. Elviszik őket. Valaki filmez. A pincér fellelegzik — oszlik a sokaság a hirdetés elől: „Jéghideg hűsítő!”

Ami nem új jelenség

A bal oldali közlekedéssel, zsúfoltsággal, forgalommal együtt kellett megszokni a reklámok, hirdetések áradatát; a sex és pornog-

nek, a „világ falusiaknak” nevezik gyakorta magukat, keresik, hol telepedjenek le, a világ mely városában állapodjanak meg, vagy álljanak odébb. S a felszínen mutatkozó eszményképek is épp ily mozgások, zavarosak. A kábítószeres semmittevéstől Guevaráig minden.

Egy kis belváros

A kíváncsi látogató egy turistacsoporthoz csatlakozva elmeget megnézni, hogyan zajlik az élet a Stock Exchange-ben, a tőzsdén. Külön turisták számára, üvefallal elválasztott teraszról figyelhetjük a sebesen jegyzetelő üzletembereket, a telefonokon csüngő száz meg száz izgatott ügyködő kapkodását, a kivülálló számára érthetetlen jeleket villogó táblákat, s a számokat nyugodtan töröl, cserélő alkalmazottakat. Miközben a hatalmas, szürke és egyáltalán nem szép épület mozi-termébe megyünk, prospektusokat nyomnak kezünkbe, rajta címer és a jelmondat „Az én világom a kötvény!” A film, ugyanezzel a mottóval, jó pszichológiai felépítéssel ugyan erről akar meggyőzni. Aztán a kíváncsi látogató elszakad a csoporttól, s kedvére figyelheti a Nemzeti Bank, Tőzsde és Királyi Bank körül ebédidőben siető keménykalapos, esernyős, tip-top öltöztetű, gondterhelt arcú embereket. S hogy teljesen stíluszerű legyen, a közelben apró esernyő- és kalapboltok. Aztán a látogató betéved egy mellékutcába, s hirtelen fegyverbolttal találja szemben magát. Itt modern pisztolyokat, ócska szuronyokat, háborús jelvényeket és löszertáskákat egyaránt vehet.

S azután kedvére meditálhat a pénz mindehatóságáról és világról...

Valamint a virágokról...

Az új, friss élmény erejével hatva eleinte igen lekötöttek a gazdag múzeumok, a normann és gót stílus szépségében pompázó épületek, templomok. Wales hegyeit, vizeseit csodálva, vagy Cambridge kollégiumait nézve nem igen jutott időm felszínes asszociációimhoz valami átfogó, kifejező mottót találni. De ahogy megszoktam a tömört, üde fűvű parkokat, a világváros kavargását és forgalmát, egyre több időm maradt az ezek mögött húzódó életet, életformát figyelni. S mostanában mind gyakrabban jut eszembe Exuprey Kis Herceg-ének egy mondata. „Ahol a virágok közül nem irtják ki a gyomot, a gyom gyorsabban nő és egyre erősebb lesz”.

Itt igen sok a virág. És nem irtják közülről a gyomot...

(KÖVETKEZIK A II. RÉSZ)

Távlatunk: a szocialista integráció

A SZOCIALISTA ORSZÁGOK EGYÜTTMŰKÖDÉSE-NEK a továbbfejlesztésével és tökéletesítésével kapcsolatban nemrégiben nagy fontosságú dokumentum született. A KGST Tanácsának 25. bukaresti ülésén jóravágyták a szocialista integráció komplex programját, amely a következő 1-2 évtizedre meghatározza a szervezetbe tömörült szocialista országok nemzetközi gazdasági kapcsolatai fejlődésének távlati irányvonalát és teendőit. A Komplex Program tartalmát, főbb vonásait és jelentőségét ezúttal nem elemezzük, ez egyetlen cikk keretében nem is lehetséges, de a későbbiekben erre sor kerül e lap hasábjain is. Megkísérélünk viszont néhány fontos kérdést megvilágítani. Először is mit is jelent az integráció, hogyan illeszkedik a nemzetközi gazdasági kapcsolatok rendszerébe és milyen tényezők hatására vetődik fel szükséglete a világgazdaság valamennyi szektorában?

Az integráció több és mélyebb folyamat mint egyszerű nemzetközi gazdasági együttműködés. Ez utóbbinak mint fejletlenebb, magasabb rendű, intenzívebb fokozata is felfogható. Másrészt viszont szűkebb is, hiszen együttműködésnek értelmezhetjük a nemzetközi gazdasági kapcsolatok egész rendszerét, s ennek az integrációs folyamatok csak egy részét képezik.

A nemzetközi gazdasági integrációt általában mint különböző országok nép- vagy nemzetgazdaságának összekapcsolódási vagy egymásbaépítési folyamatát határozzák meg.

Az integráció több szinten és dimenzióban megy végbe. Nem véletlen, hogy mind a marxista, mind a polgári közgazdasági irodalomban olyan sokféle értelmezésével és megközelítésével találkozhatunk. A marxista elemzések többségére jellemző, hogy az integrációt két szintű folyamatként fogják fel.

A világgazdaságban a második világháború után számos jelentős szerkezeti változás ment végbe. Ezek közül ezúttal csak egyet emelünk ki.

A világgazdaság valamennyi szektorában a termelők között új, közvetlen kapcsolódási irányok válnak uralkodóvá.

Korábban a nemzetközi munkamegosztás rendszerében az ágazatok szerinti (fejlett tőkés országok-feldolgozóipar; gyarmati országok-mezőgazdaság és bányászati), vagy a fejlettebb országok viszonylatában is inkább a termékek vagy termékcsoportok szerinti specializáció volt a jellemző. Az utóbbira jó példa, hogy a német vegyiparnak inkább a festékek előállításra volt az erősebb oldala és ezekben jelentős exporttörre vált, a brit vegyipar gyógyszergyártása viszont tradicionálisan fejlettebb.

A MÁSODIK VILÁGHÁBORÚ UTÁN a nemzetközi együttműködés legdinamikusabb módja az ún. közvetlen termelési kooperáció, ill. nemzetközi termelőegységek elterjedése volt. A kooperáció tulajdonképpen alkatrészek, részegységek szerinti specializáció, de már szoros termelési összekapcsolódást jelent. A termelők függése már mélyebb és életbevágóbb, mint nemzetközi késztermék kereskedelem esetében. Közöttük tartós kapcsolat jön létre, s alternatív partnerek választására sokkal korlátozottabb a lehetőség. A kooperáció számos esetben nem nélkülözheti vagy létrehozza a közös, nemzetközi termelőegységeket. Ezek a folyamatok a tőkés világgazdaságban legmarkánsabban a multinacionális társaságok keretében valósulnak meg.

A közös termelés, akár nemzetközi kooperáción, akár közös vállalkozáson keresztül a

különböző országokat egy-egy területen a termelés szintjén kapcsolja össze. Más szóval a különböző országok ezen keresztül az egyes termelők vonatkozásában integrálódnak. Ezt a folyamatot mikrointegrációnak nevezem. A nemzetközi termelési kooperáció, a közvetlen tudományos, kutatási, termelési és értékesítési együttműködés a különböző szocialista országok vállalatai és intézményei között a komplex programban tehát véletlenül foglalnak el központi helyet.

A másik szint a makrointegráció. A különböző országok társadalmi újratermelési folyamatainak végső soron átfogó összekapcsolódását értjük alatta. Ez már a nemzeti gazdaságok integrációja. Míg a mikrointegráció közös vállalkozások vagy multinacionális társaságok formájában valósul meg, addig a makrointegráció formai keretét különböző nemzetközi gazdasági intézmények (Európai Gazdasági Közösség vagy KGST) képezik. Ezekben az illető országok gazdasági rendszerének összekapcsolódása indult el, vagy tűzték ki távlatilag célul. Az egyes országok irányítási és gazdasági szabályozási célpontjait és mechanizmusait összehangolják, vagy egyesítik, amely hosszú távon integrált nemzetközi gazdasági rendszerhez vezethet. A nyugat-európai Közös Piacban az pl. a nemzeti állammonopolista gazdaságpolitikák egységesítését vagy összehangolását, de bizonyos területeken már nemzetközi állammonopolista gazdaságpolitikát (közös agrárpolitika) is jelent.

A KGST KOMPLEX INTEGRÁCIÓS PROGRAMJÁBAN a makro-keretek megteremtése is kulcsfontosságú helyet foglal el. Ezúttal elég ha csak a tagországok valutái átválthatóságának fokozatos kifejlesztésére vagy a népgazdasági tervek koordinációjának tökéletesítésére és magasabb szintre emelésére utalunk.

Az integráció nem egyszerűen mennyiségi-egyesülési, összehadódási folyamat, mint ahogy azt gyakran felfogják. Az integráció folyamatán keresztül tulajdonképpen magasabb rendű, a korábbinál fejlettebb termelő-gazdasági egységek vagy organizmusok jönnek létre. Ezúttal ugyan eltekintünk a különböző társadalmi formációktól és az abból fakadó sajátosságoktól, az integráció mégis önmagában a termelési viszonyok fejlődésének vonatkozása, egyik oldala.

Az integráció több szempontból is termelési viszony kérdés. Ezek közül elég ha csak hármat emelünk ki.

Az integráció munkamegosztási vonatkozása. A munkamegosztás közvetlen termelési relációk átfogó rendszere. A marxista irodalom az integrációt csaknem egységesen a munkamegosztásra vezeti vissza. Az integrációval végső soron a munkamegosztás adott rendszere alakul át, az integráció a tevékenységek megosztásának összefogó kerete. Az integrációt felfoghatjuk a munkamegosztás egyik oldalaként is, ahol a tevékenységek differenciálódásával szemben az integráció jelenti azok egyetlen rendszerbe vagy organizmusba való fogását. A munkamegosztás fejlődése így tevékenységek, a differenciálódás és az integrálódás tendenciájának egysége.

Lényegében ebből a koncepcióból következik, hogy a közgazdasági irodalomban az integrációt gyakran a különböző országok gazdaságának strukturális összeépüléseként értelmezik. A nemzetközi munkamegosztás szorosabbá válásával az egyes országok gazdasági szerkezete valóban összefonódik, az integrálódó övezetekben a munkamegosztás szempontjából bizonyos mértékig tendencia van komplex organizmusok kialakulására. Ez azonban nem tévesztendő össze az adott integráció zártaságával vagy önállósárra való

törekvésével. A Közös Piac erőteljes agrárprotekciónizmusa, és ezen keresztül autark törekvése a nyugat-európai agrárintegráció nem egyetlen lehetséges útja. A munkamegosztás kummulatív folyamat, továbbfejlődése újabb együttműködési felületeket hoz létre. Az integráció így elvileg nem szükségszerűen kerül szembe a nemzetközi kapcsolatok fejlesztésének mindenirányú tendenciájával. Az integrációt a Komplex Program is ilyen szellemben értelmezi a szocialista országok között. Ehhez a programhoz bármely ország csatlakozhat, gazdaságaink közös megerősítésén és fejlesztésén keresztül pedig együttműködési képességünk fokozását reméljük a világgazdaság más szektoraival is.

Az integráció tulajdonviszonyi vonatkozása. A tőkés világgazdaságban a kooperáció és a közös termelés fókuszálódásával a nemzetközi tőkés tulajdon is nagy méretekben továbbterjedt. Az EKG nemzetközi állammonopolista rendszerében a nemzeti védelmek újraelosztásának új csatornáit alakították ki már eddig is (közös piaci szintű agrárszubvenzionálás, valamint regionális fejlesztési alapok stb.), s ennek méretei várhatóan még tovább fokozódnak.

Az integráció gazdaságirányítási és szabályozási vonatkozása. Ez a nemzetközi mikrointegráció esetében a világgazdaságban vagy vállalkozások nemzetközi menedzselését jelenti. Makro szinten a gazdaságpolitikák koordinációja vagy a tervkoordinációk mint a nemzetközi gazdasági mecha-

(A KGST Komplex Programjának, az integráció elvi és gyakorlati kérdéseinek tárgyalását a jövőben sorozat formájában folytatjuk. — SZERK.)

nizmusok tartalma ugyancsak nemzetközi termelési viszonyokként ragadható meg.

A NEMZETKÖZI INTEGRÁCIÓ SZÜKSÉGLETE a második világháború után a világgazdaság valamennyi szektorában a termelőerők fejlődése, a tudományos és technikai forradalom követelményeire vezethető vissza. Nem véletlen, hogy amikor a szocialista országok nagyobb arányban a műszaki forradalom korszakába lépnek, az integráció szükséglete is sürgetővé válik. A Komplex Program erre keresi a választ. A tudományos és műszaki forradalom termelőerői már egy-egy ország termelési lehetőségein, keretein túlmutatató összefüggő termelési potenciált, hátteret követelnek, olyan termelési méreteket és koordináltan kifejlesztett struktúrákat, amelyek kialakítása már csak integrálódó komplexumban lehetséges. Az integráció tehát a termelőerők fejlesztésének, a társadalmi termelőerők jobb kihasználásának, s ezen keresztül az illető országok megfelelő népgazdasági hatékonyságának a kérdése.

Fejlesztésünk új forrásainak a feltárása azonban nem öncélú erőfeszítés. Ez a népjólét, az életszínvonal emelésének jövőbeni, elkerülhetetlen útja. Az integráción keresztül tovább fokozható a szocialista országok gazdasági ereje és nem utolsósorban egysége is. S ez nagy horderejű, világtörténelmi jelentőségű stratégiai feladat. A kapitalizmussal folytatott békés versenyben lehetővé teszi, hogy végérvényesen bizonyítsuk fölényünket.

Stúdium — harmadszor!

A Stúdium Generale érdekes, ígéretes kezdeményezéséből a munkás-paraszt származású fiatalok segítségének bevált módszere lett. Június 20—27-ig harmadikban tartotta 206, a középiskola harmadik osztályát végzett diák számára egyhetes tanfolyamát. Az ezt követő felvételi vizsgák idején a Stúdium Generale is vizsgázott. A számok tanúsága szerint jól. Az tehát, hogy mit tegyünk a hallgatók helyes társadalmi összetétele érdekében — úgy tűnik — megoldott probléma. Ami még megoldásra, helyesebben tökéletesítésre vár, az a hogyan kérdése.

SZERVEZÉSI PROBLÉMÁK

A júniusban tartott tanfolyam előkészítését december végén kezdtek stúdiumos aktívaink. Felhívásukat több mint háromszáz középiskolának küldték el. Hatvan helyről érkezett válasz. A második levélre már több iskola reagált (180), de még így is szép számmal maradtak olyanok, ahol ez a felhívás is az írástudatlanságok vagy a papírkészlet hiányából dúsított. Felvételizőkkel folytatott beszélgetések során gyakran hangzottak el ilyen kijelentések: „hallottam róla, de nálunk nem hirdették ki annak idején”. Vagy: „most hallok róla először”. Az efféle, az érdeklődő diákok szempontjából nagyon káros közömbösség, vagy hanyagság kivédésére a jövőben hivatalos úton, a minisztériumból fogják kiküldeni a felhívásokat. Így talán kevesebb lesz azoknak a száma, akiket a fentebb említett okok zárnak ki ebből a lehetőségből. Persze nemcsak szervezés kérdése ez, hozzáállás is.

NEMCSAK TANULMÁNYI SZEMPONTBÓL

Hogy tanulmányi szempontból mennyire hasznos a felkészítés, azt nem szükséges bizonygatni. Az egyhetes, reggel

8-tól este 6-ig tartó foglalkozások — a tömény példamegoldás, a történelem, illetve politikai gazdaságtan anyagának átrágása (gazdasági szempontok előtérbe helyezésével, az összefüggések megvilágításával) a politikai szemináriumok — nem múlhatnak el hatástalanul. A politikai foglalkozásokon harmadéves korukban még inkább kérdeznak, a következő táborra már kezd kialakulni vitakészségük, időközben 40—50 százalékuk rendszeres újságolvasóvá válik.

A júniusi tanfolyamon részt vevők arra a kérdésre, hogy „miért akarsz közgazdász lenni?” általában így válaszoltak: — olvastam a Pályaválasztási Tanácsadóban róla és úgy gondoltam ez felel meg leginkább képességeimnek és érdeklődéseimnek. Arról, hogy mi is tulajdonképpen a közgazdász, mi a munkája, milyen ágazatai vannak a pályának — elég halvány elképzelések voltak. Az egyetemi életről sem sokkal kiforrottabbak. Amikor megérkeztek a Kinizsi Kollégiumba, sokan jónapot kívánókkal köszöntötték az őket fogadó egyetemistákat. Az egy hét folyamán a szemináriumvezetőknek sikerült olyan kapcsolatot teremteni velük, megalapítani azt a közvetlen hangnemet, ami feloldotta félszességüket, idegenkedésüket. A beszélgetések révén határozottabb elképzeléseik alakultak ki a közgazdász pá-

Bizonyítottak!

Ismerős arcok a folyosókon, sötétlők öltönyökből világító sápadt arcok között egy felmérés: Szia! Megismersz még? Hát két éve Salgótarjánban és tavaly is a Fehérvári úton... Marasztalnak, ezzel is könnyebben múlik az idő néhány percre, mert gyakran órákat is állnak egyhelyben, el nem mozdulva a tanszék ajtajától. De ők már legalább ismernek valakit ebben a három emeletnyi labirintusban. Nem tudják, mi vár rájuk az ajtók mögött, ahol a felvételi bizottság egy tagja feolvassa jellemzéseiket, fontosabb adataikat, tanulmányi eredményeiket és hozzáteszi: Stúdium-generálás. Mintha a felvételizetők friss energiához jutottak volna, feszültebben figyelik a választokat.

Vizsgálják, vizsgáztatják a felvételizőben az egész Stúdium Generálét, keresik, kérdezik a tudás gyáran rejtőző kútjának mélységeit.

Hiányzik tudásukhoz a szó, úgy rejtik, marasztalják magukban a gondolatokat, mintha görcs tartaná fogva a torkukban. Na, ne kínlódjon tovább, menjen a táblához és oldja meg... Felszabadult sóhaj, a tábla villámgyorsan tele lesz képletekkel, magyarázó rajzokkal. A vélemények, a saját vélemények félénkek, hosszas faggatás után kapnak hangot, érződik belőlük, hogy most először akar tőlük valaki mást is hallani, mint a könyvek izgatottan ismételt sorait.

Voltak persze kivételek is, maguk fogalmazta, átgondolt ítéletek, de a bukdácsoló szavakban ezek is inkább csak sejtethetők, rákérdezések sorával kibogozhatók.

Ok voltak az első stúdiumos felvételizők. Első sikert vagy kudarcot hozói a kb. száz óras előkészítő tanfolyamnak, s a talán másik száz órai évközi munkával járó levelezésnek.

A felvételik után lázas gyorsasággal készült statisztikák cáfolhatatlanul sikerről vallanak. A nap-pali fázatra jelentkeztek-

tek 48%-a felett meg a közvetelményeknek, a Stúdium Generálé 145 felvételizőjéből viszont 102-en, vagyis 70%-uk. Az igazi eredményt azonban a pontszámok összehasonlítása mutatja: 16, vagy ennél magasabb pontszámot a stúdiumosok 60%-a ért el, míg az összes felvételiző közül mindössze 38%.

Néhány szám csupán, mégis bizonyíték. Azért került be több előkészítő, mert többet tudott, mint felvételiző társai.

A szálakeltetések egybeesése nem lehet véletlen — pontosan annyian értek el közülük az átlagnál magasabb pontszámot, amennyivel — arányában — többet vettek fel közülük egyetemünkre.

Szavak helyett számokkal győztetjük meg a kételkedőket. De elég-e ennyi saját meggyőződésünk? Számokba fogódzkodó érveink mellé újabb kérdéseket sorakoztatnak a felvételi vizsgák tanulságai. Hogy törjük át a kifejezőkészség hiányából, a vidéki iskolák jellegzetesen memorizáló tanítási módszereiből font áthághatatlanság függöny? Mivel, s hogyan bírjuk szóra a belőlük oltott ismereteket? Hogyan lehetnének olyan viták kezdeményezői, ahol egyéni álláspontok formálódnak és fejződnek ki, nem az iskolakönyvek szavai?

Amit a Stúdium Generale egyetemista szervezői és „tanárai” két éve megkezdtek az egy rendszerű, értékelő gondolkodásmód átláptatására a kétkezi dolgozók vidéki középiskoláiban tanuló, jó képességű gyerekeibe. A gondolataikat azonban nem mondták el helyettük, s nem oldhatják fel szorongásukat a felvételi vizsga előtt, s a későbbi vizsgákon sem.

A szavakat, a kifejezéseket felszabadító és gazdagító módszerekre az elkövetkező Stúdium Generálék vezetőinek kellene rátálni.

— két —

vezik, a hónap végére összeállítják az egész évi levelezés anyagát. Aztán kezdődik a levelezés. A mostani harmadikosokkal való foglalkozáshoz új aktívákat kell szervezni, olyanokat, akiknek kezdeti lelkesedése nem szalmand (tavaly úgy indult, hogy rengetegen lesznek, de a táborkezés idején már nem volt túljelentkezés), hanem következetesen végigcsinálják, amit elkezdtek s megfelelő felkészültséggel rendelkeznek ahhoz, hogy jól ellássák feladatukat.

PLUSZ STUDIUM

Már korábban felmerült a kérdés, hogy mi legyen a két-éves középiskolai felkészítés után. Akit nem vesznek fel, de továbbra is kitart a közgazdasági pályára való jelentkezéssel, ha ír ezután is kapja a kérdéseket, példákat ugyanúgy, mint korábban. Akiknek sikerült bejutni az egyetemre, a kezdeti legnehezebb időszakban még minden biznnyal támogatásra szorulnak. Ezt a segítséget az oktatási KISZ-alapszervezet vállalta magára. Terv szerint a stúdiumos golyák első héten matematikából és politikai gazdaságtanból kapnak egy kis felrészítést. Pg-ből Láng József tart egy előadást, ami a logikai összefüggésekre koncentrálna átszalad az egész anyag. Magáról a tanulásiról, az egyetemi anyag elsajátításának helyes módszeréről is szó esik. KISZ-csoportokra osztva két alkalommal vesznek részt a stúdiumos elősők a matematika foglalkozáson. A felvételi példák átvevése mellett olyan, az egyetemi tanulmányokhoz szükséges alapvető dolgokkal foglalkoznak, mint a tétel, a bizonyítás, a bizonyítás módjai. Nem a középiskolák anyag ismétlése itt már a cél, nem is egyetemi anyag ez még, inkább előkészítés ahhoz. A félév folyamán a már frissen tanult anyagokból havonta egyszer, vizsga előtt készírt tartanak konzultációt számukra pg-ből és matematikából.

NAGY KATALIN

...ahol versenyezhetesz!

„Ep testben, ép lélek”, ezt a ma is nagyon időszerű mondat kétezeréves múlttal kezdte el az okos római polgár. Nevét sajnos nem jegyezte fel a történetírás, s ő halál poraiban sem sejtí, hogy megállapítása még húsz évszázad múltán sem kopott meg.

— De hogyan képes egyetemünk újonc, vagy kevésbé újonc hallgatója filo előadástól, és pg, gyakorlati „ép” lelke mellé, „ép” testet is farigcsálni?

Molnár Sándor a Testnevelési Tanszék vezető tanára erről a következőket nyilatkozta:

— Az egyetemi sportegyesület hét szakosztályában nyílik lehetőség versenyszerű sportolásra. A versenyszerű szót aláhúdom. Aki ugyanis valóban komolyan akarja csinálni, annak bizony nemcsak nálunk, de bármely más egyesületben is le kell mondania egy s másról a sport érdekében, akár az NB I-ben, akár a Bp. III. osztályban.

— Az egyetemi sportvezetés a lehetőségekhez mérten, korszerű feltételeket biztosít ezen szakosztályokban a versenyzők számára. Ezen a megfelelő tudású szakmai vezetőket, edzőket kell érteni, valamint a sportoláshoz nélkülözhetetlen sportpályák, tornatermek felszerelését, ha kell bérletét stb.

Most már csak hallgatóinktól függ minden, ki mennyit tud áldozni szabad idejéből a sportra, erre az egészségügyi szempontból mindenképpen hasznos és fontos tevékenységre...

Most pedig nézzük sorban a szakosztályokat. Kezdjük a

ág vonzereje, majd kisegíti ezt a szakosztályunkat is a jelenlegi hullámvölgyből.

RÖPLABDÁZÓKKAL...

Női csapatunk az idei bajnoki évadban az NB I-ben szerepel. A tavaszi idényben a 10. helyen végeztek. Reméljük sikeresek lesznek az átigazolások, és összeáll még több győzelmiüknek örülhetünk. Heti három edzéssel készülnek a Kinizsi utcai kollégium tornatermében, és első csapatuk mellett jó játékerőt képvisel az utánpótlás együttes is.

A férfiak az NB II-ben küzdenek a bajnoki pontokért. Nekik eddig, igazán nem jött ki a lépés. Mindkét szakosztály az edzések idején várja a röplabdázni kívánókat.

CSELGÁNC

Ök maradtak a régi tornateremben. Itt tartják edzéseiket hetenként három alkalommal. Valamikor szebb idők is látottak a szakosztályunk. Aztán elég volt egy kis megtorpanás, s kiestek az NB I-ből, s ma is a második vonalban vannak. Ennek ellenére az edzéseket most is szép számmal látogatják. Talán a sport-

KOSÁRLABDA

Köztudottan egyetemisták sportága. A mi férfi csapatunk tavaly az NB III megnyerésével bejutott az NB II-be. Két év múlva még több győzelmiüknek örülhetünk. Heti három edzéssel készülnek a Kinizsi utcai kollégium tornatermében, és első csapatuk mellett jó játékerőt képvisel az utánpótlás együttes is.

Tehát itt jelentkezz! A női csapat az NB III középmezőnyében áll a tavaszi forduló után.

Ök is sokkal jobb helyen állnának, ha valamivel szigorúbbak lennének önmagukhoz. Edzőjük még így is elégedett teljesítményükkel.

ASZTALITENISZ

Mindkét csapat a Budapest-

bajnokságon szerepelt. A nők együttese ütőképesebbnek látszik és számukra nem lenne elérhetetlen a felsőbb osztályba (NB II-be) jutás sem. Jelenleg a IV. helyen állnak. A férfiaknak már sokkal nehezebb a dolguk. Nagy a konkurrencia s számukra már az is szép teljesítmény, ha a jelenlegi osztályukban helytállnak. Edzéseiket hetente háromszor az aulában tartják.

KÉZILABDA

Férfi csapatunk képviseli az egyetem színeit. A kerületi bajnokságon szerepelnek. Nagy célt nem tűztek ki maguk elé, mégis a tavaszi idényben elért első helyük lehet, hogy még jobb eredményekre sarkallja őket. Természetesen ők is, mint minden szakosztály, szívesen várják az új sportolni vágyó diákjainkat. Edzéseiket bérlet pályán tartják, a szakosztály életéről közelebbi felvilágosítást Szolnoki László ad, aki egyben a csapat edzője is.

SPORT

A TERMÉSZETJÁRÓ és TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÓK szakosztálya maradt utoljára. Róluk írtunk talán eddig a legkevesebbet, pedig eredményeik alapján többet érdemelnek. A sport „szürke eminenciásai” ők annak ellenére, hogy korunk legegészségesebb sportágait üzik. Legfiatalabb szakosztályunk a tájékozdási futóké. Ők máris ragyogó eredményekkel büszkélkedhetnek. Jól szerepeltek a Főiskolás Bajnokságon, és egyéniben is több jó helyezést szereztek a Budapest-bajnokságon. Rácz Miklós a szakosztály „mindenes” a sportág iránt érdeklődőknek bármikor rendelkezésére áll a Kinizsi utcai kollégiumban...

Befejezésül...

Kiderült tehát hogy van bőven lehetőség a Közgázban versenyszerűen sportolni vágyó diákjaink számára. Most már csak rajtuk múlik...

KAPLÁR F. JÓZSEF

JÓ NEKEM!

Azt éreztem, hogy beverem a fejem a kapu felső gerendájába, mikor nyár végén bejöttem az egyetemre. Jó é! Már kinőttem volna ezt az egyetemem? Pedig még rakta sincs az a tinta, amivel a diplomám kitöltik majd! Hisz két hónap sincs már addig. Akkor ma már tényleg befejezem a diplomamunkám, holnaputánra le is gépek, még egy nap a kötés, aztán vasárnap, hétfőre meg is szárad, beadhatom. Persze tegnap kellett volna...

Szóval kinőttem innen. Pedig amikor először bejöttem, egy másodévest kellett megkérnem, hogy nyissa ki az ajtót, mert ő már feléri a kilincset.

En, a NAGY, most csak mosolygom rajtuk: szegény gyerekek, mennyi ZH vár még rájuk és, jaj!!! — most is borsózik a hátam, ha rá gondolok — STATEK VIZSGA!!! (nem mintha a matek vagy a könyvitel kutya volna...) En meg, mint aki jól végezte dolgát — legalábbis egy hét múlva már elmondhatom —, elindulhatok albérléssel keresni. Szembe jön két srác: hatalmas bőröndöt cipelnek, most költöznek be a Kinizsiba. Mosolygok, mert szerintem a hetedikre kerülnek és a lift rossz. Közben befordulok egy kis mellékutcán, valahol Budapest és Vác között, ahol az albérléssel hirdették. A házínéni kedvesen fogad (bár ebben a fogadásból a „fog” kimaradhatott volna — nem szeretem, ha rám vi-

csorítják. „Hány éves?” — kérde a boszorkány — „túl öreg” — állapítja meg. „Hol dolgozik?” — megint ő kérdez — „hum” — mondja, mikor közlöm vele.

Szerényen megkérem, mutassa meg a szobát. Bevezet. 4x4 méter, balra egy divány: itt ő alszik, a nagy rekámién két albérlő — „az egyik már tizenhét éve” — az én helyem egy kinyitható fotelágy lenne — háromszázötven havonta. De de, két tv is állt a sarokban. Hol volt ilyen a Kinizsiben?

„Fürdőszoba?” — kérdezem én, de a következő vicorból már látom, hogy maximalista vagyok: miért nem elég nekem az ágy (pardon: kinyitható fotelágy) mellett az a csap. Milyen igyekvő a kicsi! — akkor is folyik, ha nem kell. Persze a Kinizsiben sem zártak jól a csapok...

Lassan beesteledik. A mai mérleg: huszonhárom hirdetésre jelentkeztem, egy sem sikerült, vagy foglalt volt, vagy tömegszállítás, amitől egyelőre fázom.

Este egy barátomnál alszom. Holnap megyek be először a munkahelyemre. Felnőtt lettem.

És mindig ilyen marhaságot álmodom, hogy még egyetemista vagyok. Brrrrrrr...

HALÁSZ GÉZA

VÁRUNK!

A művészeteket és a kulturális tevékenységet kedvelő társaitok szeretettel várunk Benneteket az egyetem művészeti, illetve kulturális csoportjaiba: Néptánckarba, zenekarba, énekkarba, irodalmi színpadra, képzőművészeti és plakátfestő csoportba, a klubba, a zenei klubba, filmklubba, rendezőgárdába, közönségszervező csoportba, nyomdai csoportba. Jelenkezés és felvilágosítás a kultúrosztályon (földszint 60.) minden nap 10-16 óráig Németh Ibolya adminisztrátornál.

★

KABARÉ-PÁLYÁZAT

Az idei golyabalon ismét az egyetemi Irodalmi Színpada szolgáltatja a műsort. Ebből az alkalomból a kultúrosztály ismét meghirdeti kabarépályázatát. I. díj: 300, II. 200, III. 100,- Ft. A pályázatokat jelgésen, szeptember 20-ig a kultúrosztályra kell beküldeni.

Meztelen bunda

Várható időjárás az ország területére szeptember valahányadikától június közepéig: Helyenként felhőzet, de a felvén végén biztos! Különben:

A szél iránya, hol innen, hol onnan. Ki tudja? Attól függ, hogy mennyi filozófia köt. Irodalmat olvas az ember. Persze lehet viharos erejű is. En sajnálom őket. Sőt lehet ordibálkán is. Ezt általában néhány begerjedt tag fújja évfolyamgyűlésen, valamilyen választáson, barátságosan légkörben és itt-ott. A ciklonnal vi-gyázni kell, mert a folyosón könnyen összetalálkozhat vele a gondterhelt diák! S akkor jó arra gondolni, hogy egyszer még repülhet is az életben! Mint a szél- és lábjegyzet. Egyik oldalról a másik harminckettőre egy-két fejtágitó irodalomban. Azután a végén kiderül, hogy a figyelmes olvasó azt sem tudja, hogy fiú, avagy lány. Hacsak nem használ könyvjelzőt. Mármint egy ellenkező nembeli partnert, aki gyakran süg-büg, s erre abbahagyja az olvasást. A következő bűbájság. Mert a szemben ülőt zavarja a nyalás-falás. Szóval ennyit a légmegzáról. És a könyvtárról.

N a most a csapadék. Az van. Lesz! Főleg az egyes előadókban, minden formában. A füzet, a fej és a tízóraik közepére. Vagy pont a makk alsó bánatos képére. Van, hogy hírtelen lezúdul, csak el kellene olvasni. Legalábbis az év eleji fogadkozást hozó szellőben. Szemerklő tervek idején. Azután felszárad, elillan —, de lehet, hogy csupán az ágy alatt van. Azért ebből a csapadék-tömegből valamennyi bejut a hallgatók haj-növesztő termőtalajába, és ott ki tudja, miféle lősz lesz belőle. Hogy mi burjánzik ki ebből az aratáskor, azt csak azok a gyászhuszár leckealkönyvek tudnák megmondani. De nem tudják, mert a fajtól nem látják a söröskorsó fenekét.

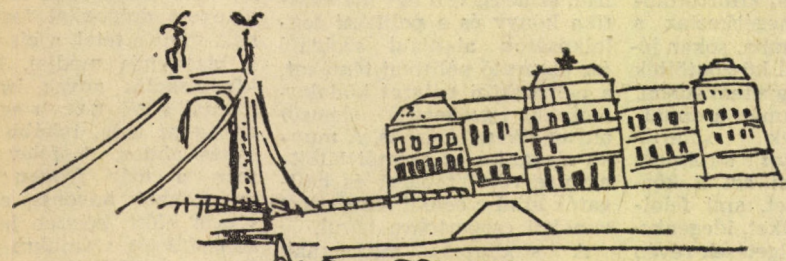
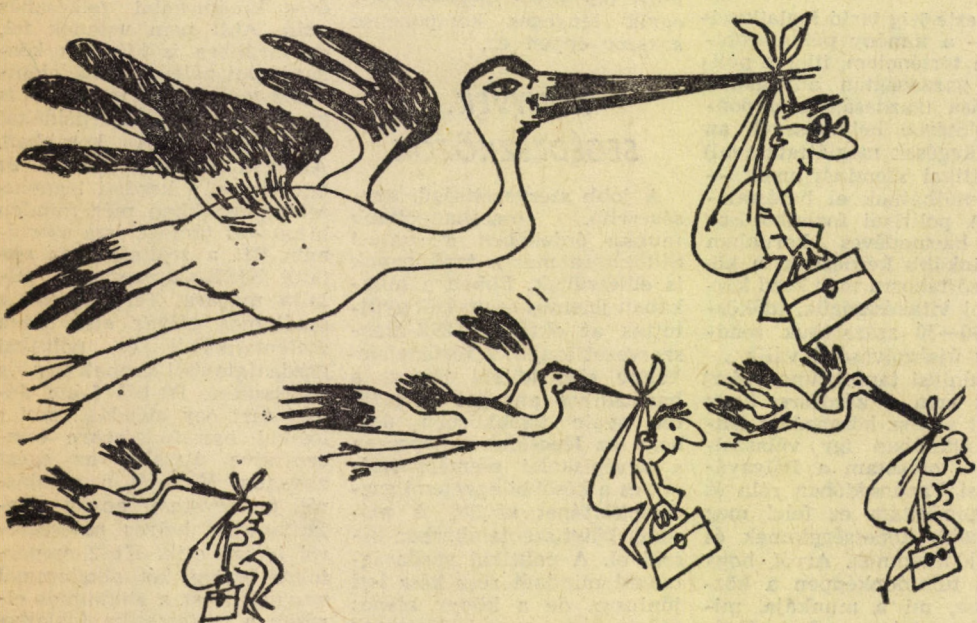
Erről jut eszembe! Amikor beírják matekból a kettést, akkor tanácsos sörernyőt vinni! Hogy el ne áz-son a hétfejt integrál legyőzője. Mert előfordul, hogy tizméteres egységek potyognak az „égből”. Egyszóval a felvén végén jó termés várható. Azért egy ötvenes jól fog jönni! Jégkár ellen. Ezenkívül még gyakori köd-képződésre is számíthatunk, mivel igen kába az ember, amikor előadáson felverik az álmából. Méghogy alva lehet tanulni! Inkább tanulva aludni! Am, seba! Lesz izgatószer-néhány futó zápor. Rövid kérdésekre kell majd tíz perc alatt felelni, vagy egy kis tréfás rakás példát megoldani. Akármelyik gyerekjáték. Könnyű elrontani! Különben öt-hat óra alatt bármelyik meg-oldható, megválaszolható, ha egy-két napig törí rajta a fejét a jobb sorsra érdemes hallgató. Ezért jobb a pad alá húzódn! A puská fedezékébe. Vagy tudni. Vi-szont erre manapság nincs idő!

M i várható még? Felszakadozó felhőzet, kevés nap-sütés. Sütés idején eltörlik a szemináriumvezető lába. Esetleg belehal a csuklásba. Akkor szalonját is lehet vinni. Egy biztos: a Duna-parton süt, a tanterem-ben soha! A főzészről nem is beszélve. Arra is alkal-masabb az előbbi. Feltéve, ha a pisze orrú alkalmas. Valamikor tél is lesz. Szénszünet nem! Meg semmilyen se. „Nem tartunk szünetet, viszont húsz perccel később fejezzük be az órát!” Mondja egy helyi mondás. Aki-nek nem tetszik, az menjen moziba! Ott percc is kap-ható. Vigyázat! Ne vigyünk tankönyvet a napra! Köny-nyen romlik. S egyáltalán. A Napra lehet nézni, de a Lorenz-görbére, meg mindenféle kétes egzisztenciájú grafikonra nem.

A hőmérséklet változó lesz. Télen például meleg várható. Az utcán. A tanteremben nagyjából viselése tanácsos. Persze az előrejelzés is tévedhet, lehet, hogy nem lesznek termek. Csak hosszú keresgélés után, a pincében és az órarendben. Vagy a Makarenkóban. Az ide-oda rohanás emeli a hőmérsékletet. Meg a lógást. A cügos időben különben is tanácsos Ösztönidőfizetés idején a pénzár felől melegebb légtemegek érkeznek. Ezt azután a pénz nélküli lakosság pár nap alatt fel-éli. Így hűvösebb napokon egy-két belás is megteszi. Fázósoknak a menzát ajánljuk, ott kettőt mindig sok krumpli és zsirszag van. Meg az Alpokból lezúduló víztömeg. Só nem annyira. Éhes és igényes manuszót! menjenek a Matrózba! Ott friss tengeri pitypiritty is kapható. Lyukas gyomorral kerüljük a hosszantartó szemináriumokat! És a kapitalizmust. Mert ez egy idő után korgáshoz vezet. Orosz szakszövég fordításánál egyenesen szédüléshez. Igaz, volt akinek tele volt a gyomra. Elaludt.

V annak az ország területén olyan zugok, ahol nem érvényesül semmilyen időjárási előrejelzés. Sötét tantermek, néptelen folyosóvölgék, meg???? En a ma-gam részéről a szökéket szeretem. Csak viharba ne kerüljön az ember! Annyian benyitnak! De forgószél keletkezhet bárki fejében, ha a vizsgán nem pont azt a két, három tétel húzza. Jobb a pad alá néhány biz-tonsági berendezést csúsztatni. Általában itt van a leg-melegebb. Egyesek azt mondják, ez a pokol. Lehet benne valami. Ha már a fejben úgy sincs. Szeptem-berben és februárban kellemes májusi időjárás várha-tó. Illetve koncentrált oktatás. Enyhe szellő, amely a kurzus végén ásitába torkollik. Kivéve, ha valaki a nyelvét edzi. Annak több értelme van. Náluk izomláz és korai kelés tapasztalható. Am túléli őket a Nyelv, úgyis elfelejtik. Huzatba és vitába ne üljünk, mert ha-mar megfázhatunk! Tanuljunk az időjárásnak megfe-lőlen! Akkor valahogy eltelik a szeszélyes tanév, s jön újra a nyár! A reumatikus fájáldalmak miatt ne kísér-lezzünk repetázással! E fájáldalmak! és a különböző elváltozásokkal kizárólag egytől háromig nyavalyog-junk, mert különben még jobban fog fájni! Naponta legalább egyszer vegyünk levegőt! Az se baj ha friss. Aki volt nyaralni, az tisztában van azzal, hogy mit jelent az időjárásjelentés. Egy sült kacsát. Az egész egy bunda. Meztelen bunda! Ehhez tartsák magukat! Meztelenül-bundában.

formai

9 HÓNAPRA HOZZÁK A GOLYAT?...